Aga Soome üliõpilased on weel übel hoopis teisel wõlul oma rahwa kasuks, iluks ja ainuks tööd teinud. Üh: tilluke jagu sest tööst wõib ka kalendri lugija oma silmaga pildis näha. Kas küll keegi peaks selle üle kahklema, et need kolm inimest, mis pildis näha, mitte elusad inimesed pole? Isa topib parajaste wa piibutobi, mida Soome taadid niisamati armastawad nagu meiegi taadid, ja piiputoppides annab ta tütrelle, kes tuast on wälja minemas, weel mõnda käsku ja tööjubatust. Ema aga istub järi peal, takukoonal warda otsas järi sees wüsti, ning kedrewars hilpab võrandal ta jalge ees õige kenat maawaltsi. Iga üks, kes seda pilti näeb, arwab neid inimesi ometi elusaks, — aga pettus, nad pole muud kui kunstlikult järele tehtud inimese kujud. Soome üliõpilased on sellepoolest imekawalad poisid olnud! Nad on kaksteistkümmend talutuba sell kombel walmistanud, kõik majariistad ilusaste sisse seadnud, nagu peab olema, aga elusate inimeste asemel on nad neisse tubadesse inimeste kujud, mis nad ka ise teinud, elama ja seisma pannud. Kui meie põlwe rahwas ju ammugi muldas magab ja nende riided, majariistad, elutua kord ja kombed järeltulijate silmast kadunud, siis tuletawad need 12 talutuba Helsingi rahwusteaduslises muuseumis neile ikka weel wana isaisade elukorda meele. Eks ole sähärdune töö iluks praegustelle ja mälestuseks tulewatele? Iga tuba on siin ise maanurgast, sest et igal maanurgal ka ikka oma isemoodu riided, majariistad ja elukombed on. Mõtleme aga enda mulgi kuue ja Porkuni meeste kõrgete wilt kübarate peale! See pilt, mis siin kalendris ühte sähärdust tuba näitab, on Karjala maakonna kombe järele. Majariistad ja riided on otse kobe maalt talutuast ära toodud, kus nad tarwituses olnwad. Selle läbi ei peta siis tuba kedagi, waid näitab üksi just seda, mis Karjala maal igapäew talutubades tõeste näha on. Moskwa wäljanäitusele on Soome üliõpilased aastal 1882 ka need oma kunstitööd näha saatnud, ja mitmedki waatajad on esmalt inimeste kujusid päris elusaiks inimesteks pidanud, nii wäga on nad loomu järele tehtud. Niisuguste kujudega wõib kahte moodi nalja sündida ja on

Tuba Soome üliõpilastoma rahwusteadusliises muuseumis.

ka sagedaste sündinud, nii hästi Helsingis kui ka mujal, kus sähärdust muuseumid olemas. Mõnda räägis üks Tartu professor: tema läinud korra ühte muuseumisse ja jubtunud ka sinna tubadesse, kus sähärdused kujud. Esimeses tuas istu-

Eesti rahwa Kasuline Kalender 1883, lk. 52